327
79

QUÆSTIO MEDICA.

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum die Jovis 21. Maii.

M. PHILIPPO DOUTE', Doctore Medico, & Scholarum Profeſſore, Præſide.

An Mente quàm Audacia Medicus fœlicior?

I.

SINE nomine Medicus ille, qui Rem hujus non tenet ac profitetur, acturus modò Tragœdiam, ſervit Perſonæ ſeu ſit inter Empciricos Ordinis primarii vel ultimi, ſeu de Methodicorum humiliore ſcena tumultuario prodeat ſive omnium pararius & Interpolator audiat is ſectarum, quinimo nullius de illorum fæce qui Vagi, Miſcelliones, Volones, Gregarii, ἀπμάγελοι, Parabolani Inſecta toridem fugacia ſequioris ævi, propudioſa καθάρματα circulatoriæ Nationis. Næ titulum quidem omnes ſciunt illi aut implent ſuum, & quam duro ore induere agnoſcunt larvam. Nominatiſſimus unus Medicus ille, qui planè ἠδελφισμένος καὶ ὁμότεχνος Profeſſione Dogmaticus alumnus Hippocratis nec degener Veterum juſtus hæres litterarum, nullam divini muneris partem deſinit, liberali exquiſitæ ſcientiæ inſtructus Viatico legitimis ad operam legitimam inſtrumentis dives, plena in dubiis & obſcuris luce mentis ſubacto ingenio perſpicax inter caduca extremaque erectus, ad ſubita & improviſa animo præſenti, recto etiam naufragus malo aliena ferè culpa Vix ſua, quocunque ſors ſe Verterit exhibet eam quam nuſquam exarmatus profert ἐντεχλῶ προςασίν. Naturæ Candidatus Libertuſque non fortunæ manceps cui à limine primo remiſit repudium. Innocentis quippe Natura domina una & magiſtra Medicinæ fundi ſui ſat locuples bonis; ſequeſtra artis & vitæ fælicioris, ægræ, integræ, dubiæ interpres & ſoſpita valetudinis, ejus propalam occiſæ ſola vindex ipſa fortunatior venit fortuna cujus interdum errori proſpero

ϖϱοτχύρηση ἀκέσεως triumphati à se morbi soteria vulgo deferri sine invidia, injuria iniquissima sustinet.

II.

RARA siquidem & operosa multùm solida in medendo fœlicitas auxiliis licet provocata majoribus huic ipsa quippe nonnunquam intercedit regere oblita regi nescia natura integræ familiæ pejus adulantis inofficiosa sollicitudo, ægri immorigeri suis cupediis indulgentis animus à suis rebus abalienatus, operæ nihil desideratæ præpostera sinisteritas, sedulitas iners, formulæ artis in dominæ jura & bona involantis inscitiæ imperitiæque vernacula temeritas, adeò multa in transennam una cum laborante medentem inducunt præcipiti via cunctatum adurgeant modò velis & equis modò properantem morantur ad offensionem prona latent & pendent in lubrico posita atti operique simul faciunt plenam dissensionis controversiam scientiæ. Viden ut quæ medendi carceres aperit neque à morbo petenda indicatio sæpiculè mutat devetgitque in contraria: missâ mappâ jubet quod primum prohibuit in acutis, diuturnis, magnis, parvis, malignis, benignis, periculosis, tutis, variolis, exanthematis, bubonibus, ulceribus, ætate prima, ultima, gravidis, puerperis venam tundi superam, inferam, delectu nullo, aliquo, κατ' ἴξιν, ἀνάπαλιν, patcè, μεμερισμένως, largiter ad animi deliquium, aut sanguinis mutationem apoplecticis, comatosis, phreniticis, anginosis peti jugulum, arteriam cædi, vagos humores comprimi repellentibus, attrahentibus evocari, contraria adhiberi, similia usurpare ut antiquæ accedant Medicinæ, Professores novæ, modò feriari & interquiescere, omni denique ratione subducta nihil habere quicquam comperias ne αἰὼνιόθητα quidem quod sit perpetuum ac fore integrum Medico mutata velificatione capere vorsoriam, suo imperio suisque auspiciis medicinam facere nemini quidem invidenda ista potentia quæ temperare sciat curam & modum Medicæ virtutis ac prudentiæ, vacet infortunio prosperoque se approbet eventu.

III.

COMMUNIA quidem isthæc cuique Medicum se professo εὐτυχίας Vota, at studia diversa singulis, iniqua pluribus, plurimis peregrina, soli casta & sincera Dogmatico, qui unicum Artis suæ finem novit sibique propofuit νόμῳ καὶ λόγῳ medicæ Virtutis consequendum, integra retinendum fide & dignitate, κατ' ἀρετὴν Artificis χρήσει καὶ ἐνεργείᾳ modò æstimandum, hinc votis paribus Artis & Artificis fœlicitas, bonum optimum & summum privilegia ætatis & temporis nonnisi labore redempta improbo, ideo τέλος quia ἐν τελείῳ immatura puero seris venit ab annis suffragio quidem fortunæ ἀστοῦ ϖϱάττου τινὸς illustrior ornatiorque nihilo certè amplior aut præstantior. Longè alius ab eo alter ille, qui dicitur Artificis finis reculæ focillandæ exaugendæque quem unicè sibi ponunt ἀγοραῖοι illiterati Tribones notis compuncta servilibus Mancipia fortunæ beata quidem censu criminis sui, at caduci nominis adultera fama quam ex inscitiæ latebris excitata desperatione salutis superba titulis atque insolens Audacia peperit Naturæ simul & Medicinæ venenum præsentissimum. Nunquid enim bonæ fortunæ genio facturus is Audacia nulli τῆς εὐτυχίας uti, cui gentile est, metuenda nescire, occasione medendi anima, bene uti, legem & modum tenere agendorum. Ecce malis nil movetur imminentibus, securus & negotiosus ovat extremis, Criticæ perturbationis ac vindictæ nescius, Naturæ bonis trepidat præsentibus, pendentem animum despondet. Solida vi fine mente, patronus morbi Naturæ ἀντίπαλος suas partes deserit illius in procinctu quum certamen cernitur. Gulæ, crapulæ, phatmacis vacat, balueo consulit etiam Cæciliano, Nephriticos calculosos fabulosis vexat lithontripticis diureticis, dysen-

tericos purgantibus, lactis potu pejus inquinat cacochymos, Aquis metallicis ἐσφίγγους σκελετευμένους, ἐνθέρμους marasmo ἀφεφευγεῖς amplius excoquit adeò inconsultus per fas & nefas optima quæque in injuriam trahit & miscet ex-lex jure ideo pœna capitis Ægyptio foro obnoxius.

IV.

NIL proinde ad audaculum Themisonem attinet illa quæ obvia se dat nonnunquam aliud perperam agenti pejusve feriato fortuiti casus insolens & inexspectata fœlicitas, unius tota hæc ægrotantis est plenaque fit naturæ vindicta, sævientis morbi inertisque unà Medici injuriæ præsenti, se suaque suopte nisu properé subducentis. Gestiat tum inscitissimus ille temeritate in paucis fœlix propitia dum sapienti Medico pro fortuna colitur rectæ consors rationis constans severaque nexa lege virtus medendi, cujus virtutis mens bona, bonæ mentis finis optimus, finis optimi legitimus usus, usus denique legitimi suis omnibus perfectum absolutumque numeris integre beatum opus servata redemptave Magistrâ arte valetudo, nullo damno naturæ aut intertrimento. Hæc una germani Medici integra fœlicitas ut advena naturæ domestica nulli sed cura & disciplina diligenti illius fundi colono comparanda, sic nulla sui parte fortunæ vectigalis cui neque vilissimarum operarum τεχνικώτατοι serviunt, ne dum princeps Artium Medicina. Medendi quippe operum Natura non una diversa conditio. Unius alia naturæ planè gratuita, artificis quædam præcipua, indivisa alia communia utrique ex his tamen illis istisve, nulla sine natura, hujusque ingratiis nonnulla sine Artifice, etiam quæ casu fiunt fortunæ nulla, omnia licet illi operam collocent hujus conciliant vota studia bene fortunant, quum munus obit ars & fortuna ministræ, Natura dominæ, huic ars coquenti, trahenti, secernenti, excernenti, retinenti famulatur illa, studia maturat, offendicula removet, opus adornat fidelis semper & ad nutum prona adstetrix etiam tum obsequiosa atque æmula, cum studiis dissidet.

V.

QUAMOBREM avibus & quidem bonis auspicioque meliore facturus quis Medicinam unicè studeat, ut ad naturæ exemplum totum se componat, hujus agat lege, nec in re capitis eâ quâ patet & datum est ævi licentiâ tantum sibi sumat ausitque impuniti operis fiducia facere, caveatne cum turba protinus manu micet rem omnem salutis publicæ, artis innocentis perditurus communis famæ simul & suæ aleam uno jactu ne adeat, inops consilii, cæco usu, mentis ἄμοιρος imprudentis permittat fortunæ arbitrio, si quando ad artis incitas redacto periclitandum, sapienter periclitari discat exemplis documentisque Naturæ fidelibus non audendi legibus & pœnæ subducta fiducia, Natura duce, conspirante, comite prudentia se det ars in discrimen ad opus & otia illam hæc sibi habeat portisculum quæ una lex artis magistra rectæ, humani nil affricet erroris fortunæ domina, Dei ars ad quam Medicus Philosophus totus integerque titulo quàm Menecrates æquiore ἰσόθεος consideratum animum sic appellat & applicet, ut præeat illa semper aut adjuvet suffragio. Menstrua solennive per os, nates, uterum, anum, mole aut vitio vel utrovis modo superantis sanguinis vindicta hujus mittendi copiam ægro, sano quovis sub cælo, tempore, segni ingerit hæmophobo, adimit cuivis, operata crisi, viribus desideratis, mensibus, lochiis fluentibus, aluo resolutâ. Primo morbi conflictu vel summo cum delectu purgantium ferias imperat suarum rerum sollicitius satagenti. Ecce critica per aluum vacuatione suo exemplo & more artificiosæ purgationis symbolum consignavit auremque vulsit, vi eundum non esse χολερώδεα τρόποι, susque deque simul, sed Mente, opportunissima facilitate, commoda via, expedita morigeris humoribus

etiam ſeroſis, atrabilariis, malignis, crudis, pepaſmo veluti κέλωτος ϗ μετριότητος teſſera viatoria adornatis ſervatis utilibus fortunam ſed. eruditam ſic colat ſub tutela ac diſciplina prudentiæ, nullum enim numen abeſt, ſi ſit prudentia, oculus illa mentis, Artis auſpicatæ Norma, Naufragæ tabula, Interpres ſcientiæ, fortunæ anchora, libella operum medendi; Omnis denique Medicæ εὐδαιμονίας Cynoſura qua clavum dirigat & temperet.

Ergo Mente quàm Audacia Medicus fœlicior.

Proponebat Pariſiis FRANCISCUS MAILLARD Pariſinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1682.

Apud Franciſcum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.